WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 15 lutego 2007 r. *

W sprawie C-34/04

mającej za przedmiot skargę o stwierdzenie, na podstawie art. 226 WE, uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego, wniesioną w dniu 29 stycznia 2004 r.,

Komisja Wspólnot Europejskich, reprezentowana przez T. van Rijna oraz C. Didericha, działających w charakterze pełnomocników, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona skarżąca,

przeciwko

Królestwu Niderlandów, reprezentowanemu przez H.G. Sevenster, działającą w charakterze pełnomocnika,

strona pozwana,

* Język postępowania: niederlandzki.

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: A. Rosas, prezes izby, A. Tizzano, A. Borg Barthet, J. Malenovský (sprawozdawca) i A. Ó Caoimh, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Kokott,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 13 lipca 2006 r.,

wydaje następujący

Wyrok

1 Komisja Wspólnot Europejskich wnosi w skardze do Trybunału o stwierdzenie, że nie cofając licencji połowowych statków Wiron III i Wiron IV po dokonaniu ich trwałego transferu do Argentyny, Królestwo Niderlandów uchybiło zobowiązaniom spoczywającym na nim na mocy art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 3690/93 z dnia 20 grudnia 1993 r. ustanawiającego wspólnotowy system ustalający zasady dotyczące minimum informacji, jakie mają być zawarte w licencjach połowowych (Dz.U. L 341, str. 93).

Ramy prawne

Uregulowania wspólnotowe

2 Umowa między Europejską Wspólnotą Gospodarczą a Republiką Argentyńską w sprawie stosunków w sektorze rybołówstwa morskiego została zatwierdzona w imieniu Wspólnoty rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3447/93 z dnia 28 września 1993 r. (Dz.U. L 318, str. 1) (zwana dalej „umową w sprawie rybołówstwa"). Motyw dziewiąty umowy w sprawie rybołówstwa stanowi, że strony są „przekonane, że taki nowy rodzaj współpracy w sektorze rybołówstwa zapewni stały dostęp do nowych możliwości połowowych, ułatwi realizację celów w postaci odnowienia i przekształcenia floty argentyńskiej i restrukturyzacji floty Wspólnoty, jak również będzie promował racjonalną eksploatację zasobów w długim okresie".

3 Artykuł 5 ust. 1 i 3 umowy w sprawie rybołówstwa stanowi:

„1. Strony stwarzają odpowiednie warunki dla zakładania w Argentynie przedsiębiorstw z udziałem kapitału pochodzącego z jednego lub kilku państw członkowskich Wspólnoty i tworzenia wspólnych przedsiębiorstw i wspólnych przedsięwzięć [czasowych] w sektorze rybołówstwa między armatorami argentyńskimi i wspólnotowymi, mających na celu wspólną eksploatację i, gdzie stosowne, wspólne przetwarzanie argentyńskich zasobów połowowych na warunkach określonych w Protokole I i załącznikach I i II.

[…]

3. W ramach polityki restrukturyzacji floty Wspólnota ułatwia włączanie statków wspólnotowych do przedsiębiorstw założonych lub przedsiębiorstw, które mają zostać założone w Argentynie. W tym celu i w ramach polityki odnowienia technicznego rybołówstwa Argentyna ułatwia przeniesienie aktualnych licencji połowowych oraz wystawia odpowiednie nowe licencje zgodnie z niniejszą umową".

4 Artykuł 5 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3760/92 z dnia 20 grudnia 1992 r. ustanawiającego wspólnotowy system rybołówstwa i akwakultury (Dz.U. L 389, str. 1) przewidywał:

„1. Zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 43 traktatu Rada ustanowi do dnia 31 grudnia 1993 r. wspólnotowy system znajdujący zastosowanie najpóźniej od dnia 1 stycznia 1995 r. i ustalający zasady dotyczące minimum informacji, jakie mają być zawarte w licencjach połowowych wystawianych i zarządzanych przez państwa członkowskie.

Od dnia wejścia w życie systemu wspólnotowego państwa członkowskie są zobowiązane do stosowania krajowych regulacji dotyczących licencji połowowych. O ile nie jest przewidziane inaczej, wszystkie statki rybackie muszą posiadać licencję połowową, która jest wydawana dla danego statku.

Przepisy te znajdują zastosowanie bez uszczerbku dla wszelkich regulacji szczególnych, które mogą obowiązywać na poziomie wspólnotowym lub są niezbędne w ramach aktualnych i przyszłych porozumień międzynarodowych.

2. Systemy licencji stosowane są do wszystkich statków rybackich Wspólnoty prowadzących połowy we wspólnotowej strefie połowowej, na wodach krajów trzecich lub

na otwartym morzu. Przepisy wspólnotowe dotyczące minimum informacji stosują się również do statków krajów trzecich prowadzących połowy we wspólnotowej strefie połowowej w przypadkach przewidzianych w porozumieniach międzynarodowych" [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

5 Artykuł 11 rozporządzenia nr 3760/92 stanowił:

„Uwzględniając tytuł I, Rada określi zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 43 traktatu, w sposób wieloletni i po raz pierwszy najpóźniej w dniu 1 stycznia 1994 r., cele i szczegółowe sposoby restrukturyzacji wspólnotowego sektora rybołówstwa, aby osiągnąć trwałą równowagę zasobów i ich eksploatacji. Restrukturyzacja ta uwzględnia ewentualne konsekwencje gospodarcze i społeczne oraz specyfikę różnych obszarów rybołówstwa w konkretnych przypadkach".

6 Zgodnie z motywem trzecim rozporządzenia nr 3690/93 „system wspólnotowy powinien określać zasady dotyczące minimum informacji, jakie mają być zawarte w licencjach połowowych w odniesieniu do każdego statku rybackiego pływającego pod banderą państwa członkowskiego".

7 Artykuł 1 tego rozporządzenia stanowi:

„1. Ustanawia się wspólnotowy system licencji połowowych ustanawiający zasady dotyczące minimum informacji, jakie mają być zawarte w licencjach połowowych określonych w art. 5 rozporządzenia (EWG) nr 3760/92.

2. Od wszystkich statków rybackich Wspólnoty wymaga się posiadania licencji połowowej dla danego statku.

3. Licencje muszą być przechowywane na pokładzie statku.

4. Statkom rybackim nie wolno łowić, zatrzymywać na pokładzie, przeładowywać ani wyładowywać ryb, jeśli nie przyznano im licencji połowowej lub jeśli licencja połowowa została cofnięta lub zawieszona".

8 Artykuł 3 rozporządzenia nr 3690/93 stanowi:

„Państwo członkowskie bandery wydaje licencje i zarządza licencjami dla statków rybackich pływających pod jego banderą, z odpowiednim uwzględnieniem przepisów art. 11 rozporządzenia (EWG) nr 3760/92".

9 Artykuł 5 rozporządzenia nr 3690/93 ma brzmienie następujące:

„Państwo członkowskie bandery zawiesza [cofa] tymczasowo lub ostatecznie licencje połowowe dla statków, które zostały czasowo unieruchomione, i cofa wydane licencje połowowe w odniesieniu do statków, które zostały trwale wycofane z działalności połowowej".

10 Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 3699/93 z dnia 21 grudnia 1993 r. ustanawiającego kryteria oraz przepisy dotyczące wspólnotowej pomocy strukturalnej w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz przetwarzania i marketingu produktów tego sektora (Dz.U. L 346, str. 1):

„1. Państwa członkowskie podejmą środki w celu dostosowania nakładów połowowych do osiągnięcia przynajmniej celów wieloletnich programów orientacyjnych określonych w art. 5.

W razie konieczności państwa członkowskie nakazują trwałe wycofanie z działalności połowowej lub ograniczenie działalności połowowej statków.

2. Trwałe wycofanie statków z działalności połowowej może zostać osiągnięte w drodze:

— złomowania,

— trwałego transferu do kraju trzeciego, pod warunkiem że nie występuje prawdopodobieństwo naruszenia przepisów prawa międzynarodowego oraz zagrożenie dla zachowania i zarządzania zasobami morskimi,

— trwałego przeznaczenia danego statku na wodach Wspólnoty do celów innych niż prowadzenie połowów.

[…]

Państwa członkowskie zapewniają, że statki objęte powyższymi środkami zostaną wykreślone z rejestrów statków rybackich oraz ze wspólnotowego rejestru statków rybackich. Zapewniają one również, że statki wykreślone z rejestru zostaną trwale wyłączone z prowadzenia połowów na wodach Wspólnoty" [tłumaczenie nieoficjalne, podobnie jak wszystkie cytaty z tego rozporządzenia poniżej].

11 Artykuł 9 ust. 1 rozporządzenia nr 3699/93 stanowił:

„Państwa członkowskie mogą podjąć środki mające na celu zmianę działalności połowowej, wspierając tworzenie wspólnych przedsięwzięć czasowych lub wspólnych przedsiębiorstw".

12 Rozporządzenie nr 3699/93 zostało uchylone przez art. 20 akapit pierwszy rozporządzenia Rady nr 2468/98 z dnia 3 listopada 1998 r. ustanawiającego kryteria oraz przepisy dotyczące wspólnotowej pomocy strukturalnej w sektorze rybołówstwa i akwakultury oraz przetwarzania i marketingu produktów tego sektora (Dz.U. L 312, str. 19), którego art. 8 ust. 1 i 2 oraz art. 9 ust. 1 mają brzmienie identyczne z brzmieniem odpowiednich przepisów rozporządzenia nr 3699/93.

Uregulowania krajowe

13 Artykuł 4 rozporządzenia w sprawie licencji połowowych z dnia 27 grudnia 1984 r. (*Nederlandse Staatscourant* 1984, nr 253, zwanego dalej „krajowym rozporządzeniem w sprawie licencji połowowych") w brzmieniu obowiązującym w okresie właściwym dla okoliczności faktycznych sporu stanowił:

„1. Z dniem 1 stycznia 1995 r. zakazuje się połowów statkiem rybackim, przechowywania na pokładzie, przeładowywania lub wyładowywania gatunków ryb wymienionych w załączniku bez posiadania licencji połowowej.

[…]

4. Licencję połowową, o której mowa w ust. 1, należy przechowywać na pokładzie statku rybackiego. Licencja wygasa, jeżeli dany statek rybacki zaprzestanie prowadzenia połowów".

Okoliczności faktyczne i postępowanie poprzedzające wniesienie skargi

14 W ramach umowy w sprawie rybołówstwa statki Wiron III i Wiron IV, pływające pod banderą niderlandzką i zarejestrowane w Niderlandach, zostały przetransferowane do Argentyny w lipcu 1996 r. Transfer ten miał miejsce w związku z utworzeniem wspólnego przedsiębiorstwa zrzeszającego armatorów wspólnotowych i argentyńskich, któremu Wspólnota przyznała pomoc. Statki te zostały wykreślone z niderlandzkiego rejestru statków rybackich (zwanego dalej „rejestrem niderlandzkim") i wpisane do rejestru argentyńskiego.

15 Komisja stwierdziła, że licencje połowowe wydane statkom Wiron III i Wiron IV zostały wykorzystane dla innych statków.

16 Pismem z dnia 17 kwietnia 2001 r. Komisja powiadomiła Królestwo Niderlandów, że ponowne wykorzystanie licencji połowowych jest sprzeczne ze spoczywającym na właściwych władzach krajowych na podstawie art. 5 rozporządzenia nr 3690/93 obowiązkiem ich wycofania w odniesieniu do statków trwale wycofanych z działalności połowowej. Ponadto pismem tym zgodnie z art. 226 akapit pierwszy WE państwo to zostało wezwane do przedstawienia swoich uwag w przedmiocie zarzucanego uchybienia.

17 W odpowiedzi z dnia 15 czerwca 2001 r. na to pismo Królestwo Niderlandów zakwestionowało tę ocenę i stwierdziło, że dopełniło swoich obowiązków wynikających z prawa wspólnotowego.

18 Ponieważ argumenty podniesione w tej odpowiedzi nie przekonały Komisji, skierowała ona w dniu 16 stycznia 2003 r. uzasadnioną opinię do Królestwa Niderlandów, w której powtórzyła argumentację przedstawioną w wezwaniu do usunięcia uchybienia i wezwała to państwo członkowskie do wskazania w terminie dwóch miesięcy od doręczenia uzasadnionej opinii działań, które proponuje ono w celu usunięcia zarzucanego uchybienia.

19 W odpowiedzi z dnia 27 marca 2003 r. na uzasadnioną opinię Królestwo Niderlandów stwierdziło, że wypełniło w pełni swoje obowiązki wynikające z prawa wspólnotowego i że w odniesieniu do transferu statków Wiron III i Wiron IV do Argentyny nie było zobowiązane do cofnięcia wydanych dla nich licencji połowowych.

20 W tych okolicznościach Komisja wniosła niniejszą skargę.

W przedmiocie skargi

Argumentacja stron

21 Skarga Komisji oparta jest na art. 5 rozporządzenia nr 3690/93, zgodnie z którym państwo członkowskie bandery cofa licencje połowowe dla statków, które zostały trwale wycofane z działalności połowowej.

22 Komisja twierdzi, że ten obowiązek cofnięcia licencji połowowych należy interpretować w ten sposób, że zwolniona w ten sposób zdolność połowowa nie może być wykorzystana ponownie do wydania nowych licencji innym statkom, ponieważ wykorzystanie takie byłoby sprzeczne z art. 8 ust. 1 akapit pierwszy rozporządzenia 3699/93, zgodnie z którym państwa członkowskie zobowiązane są do podjęcia środków w celu dostosowania nakładów połowowych do osiągnięcia przynajmniej celów wieloletnich programów orientacyjnych. Jeżeli Wspólnota dopuści takie ponowne wykorzystanie licencji wydanych statkom trwale przetransferowanym do kraju trzeciego, nie zostanie osiągnięty cel zmniejszenia floty połowowej.

23 Nie inaczej jest również w przypadku, gdy trwały transfer miał miejsce w ramach utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa. Transfer ten przewidziany wyraźnie w załączniku III pkt 1.2 lit. a) tiret trzecie do rozporządzenia 3699/93 stanowi bowiem jedną z możliwości transferu statków do krajów trzecich.

24 Ponadto zdaniem Komisji trwały transfer do Argentyny obu wspomnianych statków w ramach utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa stanowi środek, do którego stosuje się zasady polityki strukturalnej Wspólnoty. Rozróżnienie dokonane przez Królestwo Niderlandów między trwałym transferem do państwa trzeciego w rozumieniu rozporządzenia nr 3699/93 i transferem przeprowadzanym w ramach mowy w sprawie rybołówstwa jest zatem bezpodstawne. Takie stanowisko jest bowiem sprzeczne z rozporządzeniem nr 3699/93, wspomnianą umową w sprawie rybołówstwa i decyzją Komisji z dnia 16 grudnia 1996 r. przyznającą pomoc Wspólnoty dla armatorów, których sprawa dotyczy (zwaną dalej „decyzją z dnia 16 grudnia 1996 r."), jak również z rodzajem występującego tu transferu. Stanowisko Komisji znajduje swoje potwierdzenie ponadto w orzecznictwie Sądu Pierwszej Instancji Wspólnot Europejskich (wyrok z dnia 3 kwietnia 2003 r. w sprawach połączonych T-44/01, T-119/01 i T-126/01 Vieira i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-1209).

25 Realizacja wieloletnich programów orientacyjnych dla floty połowowej może przyjąć różne formy. Zarówno art. 8, jak i art. 9 rozporządzenia nr 3699/93 zmierzają do tej realizacji poprzez trwały transfer statków rybackich do państwa trzeciego (art. 8)

lub poprzez tworzenie wspólnych przedsiębiorstw (art. 9), a zatem zgodnie z definicją zawartą w art. 5 tego rozporządzenia poprzez osiągnięcie ogółu celów umożliwiających ukierunkowanie nakładów połowowych. Niemniej na mocy załącznika III pkt 1.2 lit. a) tiret trzecie do rozporządzenia 3699/93 przyznanie pomocy wspólnym przedsiębiorstwom, o których mowa w art. 9 tego rozporządzenia, jest podporządkowane warunkowi trwałego transferu statku do danego państwa trzeciego. W konsekwencji środka przewidzianego we wspomnianym art. 9 nie można oddzielić od środka towarzyszącego, jakim jest trwały transfer statku do państwa trzeciego w celu zredukowania działalności połowowej.

26 Królestwo Niderlandów twierdzi, że Komisja dokonuje rozszerzającej wykładni art. 5 rozporządzenia nr 3690/93. Artykuł ten nie określa bowiem warunków wydawania nowych licencji połowowych.

27 Poza tym oba statki, których dotyczy sprawa, zostały wykreślone z rejestru wspólnotowego i niderlandzkiego po ich transferze do Argentyny w ramach umowy w sprawie rybołówstwa. Pod względem prawnym licencje tych statków wygasły całkowicie na podstawie art. 4 ust. 4 krajowego rozporządzenia w sprawie licencji połowowych, a nie w wyniku ich cofnięcia zgodnie z przepisami przywołanego art. 5.

28 Ponadto rozporządzenie nr 3690/93 nie znajduje zastosowania do transferu statków, których dotyczy niniejsza skarga. Transfer ten został bowiem przeprowadzony w ramach umowy w sprawie rybołówstwa, a nie w celu realizacji wieloletniego programu orientacyjnego, o którym mowa w tytule II rozporządzenia nr 3699/93. Pomoc przyznana w ramach tego transferu nie jest finansowana przez Finansowy Instrument Orientacji Rybołówstwa, lecz w całości przez Wspólnotę. Obie regulacje różnią się również pod względem przyjętej procedury. W ramach umowy w sprawie rybołówstwa zatwierdzanie projektów utworzenia wspólnych przedsięwzięć i ich

nadzorowanie należy do Wspólnego Komitetu, podczas gdy w przypadku przywoływanego rozporządzenia procedura ta podlega Komisji i państwom członkowskim. W końcu motywy decyzji z dnia 16 grudnia 1996 r. odsyłają wyłącznie do art. 7 ust. 1 umowy w sprawie rybołówstwa oraz do rozporządzenia nr 3447/93.

29 W każdym razie nawet jeżeli należałoby uznać, że rozporządzenie nr 3690/93 znajduje zastosowanie do transferu statków Wiron III i Wiron IV do Argentyny, to chodzi tu o transfer w rozumieniu art. 9 rozporządzenia nr 3699/93, który został przeprowadzony w ramach utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa, a nie na podstawie art. 8 tego rozporządzenia, który dotyczy trwałego transferu. Nie ma więc zakazu wykorzystania zdolności połowowej zwolnionej w rejestrze niderlandzkim w celu wydania licencji innym statkom. Oba te artykuły dotyczą dwóch odrębnych działań i opierają się na dwóch różnych systemach pomocy. Artykuł 8 dotyczy „dostosowania nakładów połowowych", podczas gdy art. 9 mówi o środkach mających na celu „zmianę działalności połowowej". Transfer statku przeprowadzony w ramach art. 9 bez wątpienia może iść w parze z dostosowaniem nakładów połowowych, ale zależność taka nie jest w żadnym razie niezbędna.

Ocena Trybunału

30 Na wstępie należy zaznaczyć, że bezsporne jest, iż statki Wiron III i Wiron IV zostały wpisane do rejestru argentyńskiego i tym samym zostały trwale przetransferowane Argentyny.

31 Zarzut podniesiony przez Komisję w żądaniach skargi, przedstawionych w pkt 1 niniejszego wyroku, ma na celu stwierdzenie przez Trybunał, że nie cofając licencji połowowych wydanych dla wspomnianych statków po ich trwałym transferze do Argentyny, Królestwo Niderlandów uchybiło zobowiązaniom spoczywającym na nim na mocy art. 5 rozporządzenia nr 3690/93.

32 W związku z tym należy przypomnieć, że na mocy przepisów art. 5 rozporządzenia nr 3690/93, jeżeli statek zostaje trwale wycofany z działalności połowowej, licencja wydana dla tego statku zostaje cofnięta.

33 Przed rozpatrzeniem zasadności zarzutu podniesionego przez Komisję nasuwają się zatem pytania wstępne, po pierwsze, na czym polega trwałe wycofanie statku rybackiego z działalności połowowej i po drugie, czy trwały transfer takiego statku do Argentyny w ramach utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa może być równoważny z trwałym wycofaniem z działalności połowowej w rozumieniu rozporządzenia nr 3690/93.

W przedmiocie trwałego wycofania z działalności połowowej

34 Jeżeli chodzi o pojęcie „trwałe wycofanie" z działalności połowowej, bezsporne jest, że ani art. 5 rozporządzenia nr 3690/93, ani rozporządzenie to w całości nie dają wskazówek co do definicji takiego pojęcia. Jest ono natomiast zdefiniowane w rozporządzeniu nr 3699/93, a dokładnie w art. 8 ust. 2, zgodnie z którym trwałe wycofanie statku z działalności połowowej może zostać osiągnięte zwłaszcza w drodze złomowania, trwałego transferu do państwa trzeciego, pod warunkiem że nie występuje prawdopodobieństwo naruszenia przepisów prawa międzynarodowego i zagrożenie dla zachowania i zarządzania zasobami morskimi, oraz w drodze trwałego przeznaczenia danego statku na wodach Wspólnoty do celów innych niż prowadzenie połowów.

35 Rozporządzenia nr 3690/93 i 3699/93 różnią się znacznie zarówno przedmiotem, jak i celem. Rozporządzenie nr 3690/93, jak wynika w szczególności z motywu trzeciego, określa bowiem zasady dotyczące minimum informacji, jakie mają być zawarte w licencjach połowowych, podczas gdy rozporządzenie nr 3699/93 określa kryteria

i przepisy dotyczące pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa i akwakultury.

36 Niemniej nawet, jeżeli cele obu tych rozporządzeń są różne, nic nie pozwala na stwierdzenie, że definicja pojęcia „trwałe wycofanie" z działalności połowowej jest ograniczona wyłącznie do rozporządzenia nr 3699/93 i że definicja ta nie może być wykorzystana w ramach innych instrumentów prawa wtórnego w dziedzinie polityki rybołówstwa.

37 Rozporządzenie nr 3699/93, które definiuje pojęcie trwałego wycofania z działalności połowowej, zostało poza tym przyjęte później niż rozporządzenie nr 3690/93. Jak wynika z różnych wersji językowych rozporządzenia nr 3699/93, w szczególności niemieckiej, hiszpańskiej, francuskiej i włoskiej, prawodawca wspólnotowy z pełną znajomością rzeczy wybrał zatem to samo sformułowanie, które znalazło się w rozporządzeniu nr 3690/93.

38 W konsekwencji nic nie sprzeciwia się temu, aby definicja wspomnianego pojęcia, chociaż pochodzi z rozporządzenia nr 3699/93, mogła być wykorzystana w ramach stosowania art. 5 rozporządzenia nr 3690/93 dotyczącego trwałego lub czasowego cofnięcia licencji połowowych.

39 Pośród różnych sposobów „trwałego wycofania" z działalności połowowej statków wymienionych w art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 3699/93 znajduje się m.in. „trwały transfer do kraju trzeciego". W niniejszym przypadku transfer statków rybackich Wiron III i Wiron IV został przeprowadzony „do kraju trzeciego", tj. do Republiki Argentyńskiej.

40 Królestwo Niderlandów twierdzi jednak, że transfer tych statków miał miejsce w ramach umowy w sprawie rybołówstwa. Oznacza to jego zdaniem, że transferu tego nie można określić jako równoważnego z trwałym wycofaniem z działalności połowowej w rozumieniu art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 3699/93. Ten argument należy jednak odrzucić.

41 Brzmienie art. 8 ust. 2 nie sprzeciwia się w żaden sposób, aby pojęcie „trwałe wycofanie" z działalności połowowej mogło być stosowane do trwałego transferu statków na podstawie porozumienia międzynarodowego zawartego między Wspólnotą a krajem trzecim. Przeciwnie, przepis ten w sposób wyraźny odnosi się w tiret drugim do przestrzegania prawa międzynarodowego, a w konsekwencji porozumień międzynarodowych.

42 Umowa w sprawie rybołówstwa ze swej strony nie sprzeciwia się w żaden sposób temu, aby transfer statków rybackich przeprowadzony na podstawie jej przepisów został zakwalifikowany jako „trwałe wycofanie" z działalności połowowej w rozumieniu prawa wspólnotowego.

43 W konsekwencji trwały transfer statku rybackiego do państwa trzeciego przeprowadzony w ramach porozumienia międzynarodowego stanowi trwałe wycofanie z działalności połowowej, o którym mowa w art. 8 ust. 2 rozporządzenia nr 3699/93. Trwały transfer statków Wiron III i Wiron IV do Argentyny należy zatem uznać w niniejszym przypadku za „trwałe wycofanie" z działalności połowowej w rozumieniu definicji nadanej takiemu środkowi przez prawo wspólnotowe.

44 Fakt, iż transfer taki miał miejsce w ramach utworzenia wspólnego przedsiębiorstwa, nie ma w tym zakresie znaczenia. Okoliczność ta, o której mowa w art. 9 rozporządzenia nr 3699/93, nie ma wpływu na stosowanie rozporządzenia nr 3690/93.

W przedmiocie cofnięcia licencji połowowych

45 Tym samym nasuwa się pytanie, czy w niniejszym przypadku licencja połowowa statków Wiron III i Wiron IV, które zostały trwale przetransferowane do Argentyny, została cofnięta przez właściwe władze niderlandzkie.

46 Królestwo Niderlandów twierdzi, że po przeprowadzeniu transferu w ramach umowy w sprawie rybołówstwa statki te zostały wykreślone z rejestru wspólnotowego i niderlandzkiego i że na podstawie art. 4 ust. 4 krajowego rozporządzenia w sprawie licencji połowowych licencje te wygasły całkowicie, co jest równoznaczne z ich cofnięciem.

47 Komisja nie kwestionuje, że wygaśnięcie licencji połowowych wydanych statkom Wiron III i Wiron IV, do którego doszło na podstawie wspomnianego przepisu krajowego, może być zakwalifikowane jako cofnięcie. Niemniej stwierdza ona, że zdolność połowowa zwolniona w wyniku transferu tych statków została wykorzystana ponownie dla innych statków.

48 Komisja utrzymuje również, że wspomniany zarzut obrony jest nowym argumentem, ponieważ w fazie poprzedzającej wniesienie skargi Królestwo Niderlandów nie powołało się na art. 4 ust. 4 krajowego rozporządzenia w sprawie licencji połowowych ani na cofnięcie z urzędu licencji wydanych wspomnianym statkom z powodu ich wygaśnięcia. Przeciwnie, to państwo członkowskie wyraziło inne stanowisko, utrzymując, że w przypadku trwałego transferu statków do państwa trzeciego cofnięcie licencji połowowych nie było konieczne.

49 Jeżeli chodzi o zarzut niedopuszczalności podniesiony przez Komisję wobec tego argumentu obrony, wystarczy zaznaczyć, że taki zarzut niedopuszczalności jest sprzeczny z ogólną zasadą prawa do obrony. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału

prawidłowy przebieg postępowania poprzedzającego wniesienie skargi stanowi istotną gwarancję przewidzianą w traktacie WE nie tylko dla ochrony praw danego państwa członkowskiego, lecz również dla zapewnienia, że ewentualne postępowanie sporne będzie miało jednoznacznie zdefiniowany przedmiot sporu (zob. postanowienie z dnia 11 lipca 1995 r. w sprawie C-266/94 Komisja przeciwko Hiszpanii, Zb Orz. str. I-1975, pkt 17). Jeżeli przedmiot sporu został określony, państwo członkowskie ma prawo do podnoszenia wszelkich dostępnych mu zarzutów na swoją obronę. Poza tym żaden przepis procesowy nie nakłada na zainteresowane państwo członkowskie obowiązku przedstawienia w fazie postępowania poprzedzającego wniesienie skargi wszystkich argumentów na swoją obronę w ramach skargi na podstawie art. 226 WE (zob. wyrok z dnia 16 września 1999 r. w sprawie C-414/97 Komisja przeciwko Hiszpanii, Rec. str. I-5585, pkt 19).

W przedmiocie wydania nowych licencji połowowych

50 Zdaniem Komisji, z art. 5 rozporządzenia nr 3690/93 wynika, że w przypadku trwałego transferu statku do państwa trzeciego państwo członkowskie nie może ograniczyć się do cofnięcia licencji wydanych przetransferowanym w ten sposób statkom, lecz zobowiązane jest do powstrzymania się od wykorzystania zdolności połowowej zwolnionej w ten sposób w rejestrze krajowym do wydania nowych licencji. Wykorzystanie takie jest bowiem sprzeczne z art. 8 rozporządzenia nr 3699/93, który wpisuje się w ramy wspólnotowej polityki restrukturyzacji floty wspólnotowej. Argument ten należy jednak odrzucić.

51 Wystarczy bowiem stwierdzić, że w treści art. 5 rozporządzenia nr 3690/93 nie ma zawartego zakazu wykorzystania zdolności połowowej zwolnionej w wyniku transferu statków do państwa trzeciego do wydania nowych licencji, ponieważ artykuł ten przewiduje jedynie wobec państwa członkowskiego bandery obowiązek cofnięcia licencji połowowych wydanych statkom, które zostały trwale wycofane. Z powyższego wynika, że ten obowiązek cofnięcia licencji połowowych został wypełniony przez Królestwo Niderlandów.

52 Jeżeli chodzi o art. 8 rozporządzenia nr 3699/93, wystarczy stwierdzić, że art. 5 rozporządzenia nr 3690/93 — jedyny przepis wskazany w żądaniach Komisji — w żaden sposób się do niego nie odwołuje. W każdym razie art. 8 przewiduje między innymi, w jaki sposób statek rybacki może zostać trwale wycofany z działalności połowowej, i wymaga, aby wykreślone statki zostały wyłączone z działalności połowowej na wodach Wspólnoty. Z tekstu tego przepisu nie wynika jednak, że zdolność połowowa zwolniona w krajowym rejestrze statków rybackich w wyniku trwałego transferu statków do państwa trzeciego nie może być wykorzystana do wydania nowych licencji połowowych.

53 Nawet zakładając, że na podstawie innych przepisów prawa wspólnotowego Komisja była uprawiona zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 226 WE do działania przeciwko Królestwu Niderlandów na podstawie uregulowania dotyczącego wydawania nowych licencji połowowych, jak stwierdził rzecznik generalny w pkt 45 opinii, bezsporne jest, że naruszenie takich przepisów nie jest przedmiotem zarzucanego uchybienia (zob. wyroki: z dnia 20 października 2005 r. w sprawie C-64/04 Komisja przeciwko Zjednoczonemu Królestwu, Zb.Orz. str. I-9017, pkt 58–60, i z dnia 15 czerwca 2006 r. w sprawie C-255/04 Komisja przeciwko Francji, Zb.Orz. str. I-5251, pkt 24).

54 Z całości powyższego wynika, że podniesiony przez Komisję zarzut dotyczący naruszenia art. 5 rozporządzenia nr 3690/93 nie jest zasadny.

55 W związku z tym skargę wniesioną przez Komisję należy oddalić.

W przedmiocie kosztów

56 Zgodnie z art. 69 § 2 regulaminu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Królestwo Niderlandów wniosło o obciążenie Komisji kosztami postępowania, a ta ostatnia przegrała sprawę, należy obciążyć ją kosztami postępowania.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) Skarga zostaje oddalona.

2) Komisja Wspólnot Europejskich zostaje obciążona kosztami postępowania.

Podpisy